Obsluha speciálního vozu pro čištění kanalizace (kód: 36-026-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Stavebnictví, geodézie a kartografie (kód: 36)
Týká se povolání: Obsluha speciálního vozu pro čištění kanalizace a uličních vpustí
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v technických podkladech pro obsluhu speciálního vozu pro čištění kanalizace	3
Vedení provozních záznamů o provozu speciálního vozu pro čištění kanalizace	3
Obsluha zařízení na speciálním vozu pro čištění kanalizace	3
Údržba a běžné opravy strojního zařízení speciálního vozu pro čištění kanalizace	3
Dodržování BOZP při obsluze zařízení k čištění odpadních vod	3
Nakládání s odpady z čištění kanalizace	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 05.09.2018

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v technických podkladech pro obsluhu speciálního vozu pro čištění kanalizace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat a vysvětlit technologické schéma čisticího vozu	Ústní ověření
b) Číst technické výkresy včetně pasportu kanalizace	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Vedení provozních záznamů o provozu speciálního vozu pro čištění kanalizace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat seznam evidovaných záznamů o provozu speciálního vozu pro čištění kanalizace	Ústní ověření
b) Vyjmenovat a charakterizovat položky záznamů o provozu speciálního vozu pro čištění kanalizace	Ústní ověření
c) Vyplnit provozní záznam	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha zařízení na speciálním vozu pro čištění kanalizace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat principy a způsoby čištění kanalizace kombinovaným a recyklačním vozem	Ústní ověření
b) Popsat technologický postup tlakového čištění, odsávání, vykládky, čerpání tlakové vody a údržby stroje	Ústní ověření
c) Vysvětlit veličiny vztahující se k čištění kanalizace - hmotnost sedimentu, tlak vody, sací výšku	Ústní ověření
d) Nastavit provozně-technické parametry zařízení podle návodu na obsluhu	Praktické předvedení
e) Předvést obsluhu zařízení při čištění kanalizace tlakovým vozem a dalšími přídavnými zařízeními (odsávání odpadu z kanalizace, frézování kanalizace a odstraňování pevných nánosů z potrubí, vyprázdnění zásobníku na skládce odpadu - z vozidla s nádrží výklopnou nebo s pístem)	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Předvést výměnu nástavce na tlakové hadici	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Údržba a běžné opravy strojního zařízení speciálního vozu pro čištění kanalizace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat technologická zařízení čisticího vozu	Ústní ověření
b) Uvést a vysvětlit základy údržby a opravy strojního zařízení speciálního vozu pro čištění kanalizace	Ústní ověření
c) Předvést mazání speciálního vozu a jeho zařízení tlakovou maznicí	Praktické předvedení
d) Identifikovat závady stroje podle modelové situace	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Vysvětlit význam vazby čištění kanalizace pro její provoz a hodnocení technického stavu	Ústní ověření
f) Předvést opravu nejběžnějších závad stroje	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Dodržování BOZP při obsluze zařízení k čištění odpadních vod

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit bezpečnostní a zdravotní rizika při práci na objektech kanalizace	Ústní ověření
b) Vysvětlit rizika při provozu strojů a zařízení, zajištění pracoviště na komunikaci přenosným dopravním značením	Ústní ověření
c) Vysvětlit ochranu zdraví před biologickými činiteli (výbava a používání osobních ochranných prostředků a jejich údržba)	Ústní ověření
d) Vyjmenovat a vysvětlit pojem vyhrazené technické zařízení a jejich možná bezpečnostní a zdravotní rizika	Ústní ověření
e) Předvést obsluhu detektoru kvality ovzduší podle návodu výrobce	Praktické předvedení
f) Předvést použití zachycovacího postroje	Praktické předvedení
g) Uvést nebezpečné plyny a jejich vlastnosti	Ústní ověření
h) Vysvětlit a předvést poskytnutí první pomoci - zásah elektrickým proudem, zastavení krvácení, otrava plynem	Praktické předvedení a ústní ověření
i) Vysvětlit obecné bezpečnostní předpisy související s provozem a opravami vozidel	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Nakládání s odpady z čištění kanalizace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Prokázat základní znalost zákona o odpadech	Ústní ověření
b) Popsat možné způsoby nakládání s odpady z čištění kanalizace	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Pro samostatný výkon povolání je nezbytné vlastnit řidičský průkaz skupiny C a profesní průkaz.
Uchazeč si s sebou ke zkoušce přinese vlastní pracovní oděv a obuv.
Autorizovaná osoba připraví ke zkoušce modelové situace, na kterých odzkouší některá hodnoticí kritéria. Příklady modelových situací:
Kompetence *Vedení provozních záznamů o provozu speciálního vozu pro čištění kanalizace*
kritérium c/ - připravit formulář "provozní záznam"
• vyplnění záznamu o provozu vozidla
• vyplnění výkazu práce vozidla
Kompetence *Údržba a běžné opravy strojního zařízení speciálního vozu pro čištění kanalizace*
kritérium d/
• porucha tlakového čerpadla
• navíjení hadice
• netěsnost vývěvy
• prasklá sací hadice
• prasklá tlaková hadice
• sání nečistot a následná vykládka na skládce, vyčištění sací nádoby

Při ověřování kritérií formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, jakož i ke kvalitě a dodržování platných norem. Přitom je nutno posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oborech vzdělání strojírenských nebo chemických nebo stavebních a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti vodárenství nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti vodárenství.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oborech vzdělání stavebních nebo chemických nebo strojírenských nebo ekologických a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti vodárenství nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti vodárenství.
c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti stavebnictví nebo chemie nebo strojírenství nebo ekologie a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti vodárenství nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti vodárenství.
d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na stavebnictví nebo chemii nebo strojírenství nebo elektrotechniku nebo ekologii a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti vodárenství odpovídající aktuálnímu obsahu příslušné profesní kvalifikace nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti vodárenství.
e) Profesní kvalifikace 36-026-H Obsluha speciálního vozu pro čištění kanalizace a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let v oblasti vodárenství.

Další požadavky:
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Praktická část zkoušky by měla být provedena s konkrétním zařízením na čištění kanalizace, teoretická část v odpovídající učebně.
• speciální vůz pro čištění kanalizace
• zkušební místnost
• technologické schéma speciálního vozu pro čištění kanalizace
• nářadí a zařízení: sada plochých klíčů, sada šroubováků, siko kleště, gola sada
• tablet s instalací GIS
• psací potřeby
• formuláře pro provozní záznam
• technické podklady (provozní řád kanalizace, kanalizační řád, pasporty kanalizace, konkrétní technické podklady, listy a návody k použití dodávané výrobcem)
• manipulační řád kanalizace
• detektor kvality ovzduší
• lékárnička a zdravotnický materiál k předvedení první pomoci, výcviková figurína pro resuscitaci
• tlaková maznice s mazacím tukem
• 1 m tlakové hadice, koncovka, tryska, nástavec
• kanalizační trojnožka pro vstup do kanalizační šachty
• zachycovací postroj
• zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 2 až 3 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro lesní a vodní hospodářství a životní prostředí ustavená a licencovaná HK ČR a AK ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupení v pracovní skupině:
Vodovody a kanalizace Pardubice, a. s.
Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a. s.